

EDELFAARM AS
Øksengård
8250 Rognan

Saksbehandler:
Gunhild Garte Nervold

Korrigert inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Edelfarm AS

Kontrollnummer: 2019.014.I.FMNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Sven Inge Skogvoll (daglig leder)

Fra Fylkesmannen i Nordland:
Gunhild Garte Nervold

Andre deltagere fra virksomheten:
Lars Stian Johansen (driftsleder)
Alice Øksheim (mellomleder)
Asbjørn Hagen (miljøsjef i Salten Aqua AS)

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Nordland:
Maria Larsen Seivåg

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Edelfarm AS (Edelfarm) den 29. august 2019. Dette er en korrigert rapport. Opprinnelig rapport, som var datert 9.9.2019, inneholdt en anmerkning som ikke var korrekt. Fylkesmannen beklager dette, og har fjernet den aktuelle anmerkningen (anmerkning nummer 2 i opprinnelig rapport). Øvrige avvik og anmerkninger er uendret. Edelfarm AS har gitt tilbakemelding om at selskapet ikke har merknader til øvrige avvik og anmerkninger, og rapporten er derfor å anse som endelig.

Fylkesmannen i Nordland avdekket 4 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten mangler dokumenterte rutiner for substitusjon; bytte til mer helse- og miljøvennlige kjemikalier eller metoder.
- Lagringssted for farlig avfall er ikke tilstrekkelig sikret, slik at det oppstår fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr.
- Utført C-undersøkelse 8-9.januar 2019 for lokalitet Daumannsvika er ikke rapportert i henhold til krav.
- Lagring av kjemikalier er stedvis ikke sikret for å hindre utslipp til sjø (gjelder for fôrflåte ved lokalitet Daumannsvika).

Anmerkninger:

- Virksomheten har ikke oversikt over hvilke mengder som slippes ut fra anlegget.
- Det er i risikovurderingen ikke satt kriterier for hva som er akseptabel forurensning fra virksomheten for å sikre en tilfredsstillende tilstand i resipienten.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

11. september 2019	Gunhild Garte Nervold	Oddlaug Ellen Knutsen
dato	kontrollør	seksjonsleder

Fylkesmannen i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Saltdal kommune
- Fiskeridirektoratet
- Mattilsynet
- Arbeidstilsynet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: EDELFAARM AS	
Organisasjonsnr.: 947038877	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 03.211 - Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	

Kontrollert enhet

Navn: Edelfarm AS	Anleggsnr.: 1840.0018.01
Kommune: Saltdal	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Laksefiskproduksjon i sjø	
Tillatelse gitt: 12. oktober 2018	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Fylkesmannens aksjon for akvakultur i 2019.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Kjemikalier
- Utslipp til vann
- Marin forsøpling
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Edelfarm plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Edelfarm innen 9. oktober 2019 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkning 1-2 er vurdert, eventuelt hvordan det vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmnopost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Nordland v/Gunhild Garte Nervold.

4. Pålegg om opplysninger

Edelfarm må sende Fylkesmannen i Nordland følgende opplysninger innen 9. oktober 2019 (jf. forurensningsloven § 49):

- Dokumentasjon på skriftlige rutiner for substitusjon (jf. avvik 1).
- Bildedokumentasjon på at alt av farlig avfall er tilstrekkelig sikret (jf. avvik 2).
- Bildedokumentasjon på at IBC-kontainere med maursyre lagres iht. vilkår i utslippstillatelse (jf. avvik 4).

Klageadgang

Dere har rett til å klage på pålegg om opplysninger dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene. En klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen i Nordland senest 3 dager etter mottakelsen av denne rapporten (jf. forvaltningsloven § 14). En klage kan fremsettes både skriftlig og muntlig.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 25. juni 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Edelfarm bli ilagt et gebyr på kr 26 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Nordland. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende

virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Nordland (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten mangler dokumenterte rutiner for substitusjon; bytte til mer helse- og miljøvennlige kjemikalier eller metoder.

Avvik fra:

- Produktkontrollloven § 3a
- Internkontrollforskriften § 5 annet ledd nr. 7, jf. tredje og fjerde ledd
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for
 - o Lokalitet Daumannsvika (datert 12.10.2018, vilkår 7.2)
 - o Lokalitet Øksengård (datert 24.4.2013, vilkår 7.2)

Kommentarer:

Virksomheten kunne ikke vise frem rutiner for substitusjon. Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier og legemidler. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og legemidler som benyttes, og om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Avvik 2

Lagringssted for farlig avfall er ikke tilstrekkelig sikret, slik at det oppstår fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Avvik fra:

- Forurensningsloven § 7 første ledd
- Avfallsforskriften § 11-5 første ledd
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for
 - o Lokalitet Daumannsvika (datert 12.10.2018, vilkår 10.2)
 - o Lokalitet Øksengård (datert 24.4.2013, vilkår 10.2)

Kommentarer:

På landbase ved Øksengård var oljefilter og batterier sortert ut i egne søppeldunker som stod utendørs på uinngjerdet området (bilde 1 i vedlegg). Farlig avfall skal lagres på en sikker

måte som hindrer utslipp til grunn/sjø og hindrer adgang for uvedkommende. Sikringstiltak for lagring av farlig avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. overnevnte vilkår i tillatelser. Lagringsområdet for farlig avfall skal ha fast dekke for å kunne oppdage og samle opp spill/søl. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret og ulike fraksjoner av farlig avfall skal ikke blandes sammen.

Avvik 3

Utført C-undersøkelse 8-9.januar 2019 for lokalitet Daumannsvika er ikke rapportert i henhold til krav.

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for
 - o Lokalitet Daumannsvika (datert 12.10.2018, vilkår 13.2)

Kommentarer:

Pålagt C-undersøkelse utført 8-9.januar 2019 for lokalitet Daumannsvika er verken rapportert inn til forurensningsmyndigheten eller lagt inn i Altinn. Undersøkelser som gjennomføres som følge av vilkår i utslippstillatelser skal rapporteres inn i henhold til ordlyd i vilkår. I tillegg er det små mangler i rapporten som strømmålingsdata i sjøkart som dekker 1,5 km rundt anlegget. Siden Fylkesmannen i etterkant av tilsynet har registrert at C-undersøkelsen er kommet inn i Altinn, behøver vi ingen tilbakemelding på dette punktet.

Avvik 4

Lagring av kjemikalier er stedvis ikke sikret for å hindre utslipp til sjø (gjelder for fôrflåte ved lokalitet Daumannsvika).

Avvik fra:

- Forurensningsloven § 7 første ledd
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for
 - o Lokalitet Daumannsvika (datert 12.10.2018, vilkår 7.4)

Kommentarer:

På fôrflåta ved lokalitet Daumannsvika stod det to IBC-kontainere som inneholdt maursyre (bilde 2 i vedlegg). Ifølge daglig leder ble disse kjøpt inn under algeoppblomstringen i tilfelle de trengte å slakte ned hele lokaliteten. Kontainerne stod på en oppsamler, men pga. trykk i kontainerne samt at de dekket så å si hele arealet på oppsamleren er det usannsynlig at lekkasje vil fanges opp, jf. overnevnte vilkår i tillatelsen som sier at legemidler, biocider og kjemikalier skal lagres 1) forsvarlig, dvs. utilgjengelig for uvedkommende og 2) slik at spill ved uhell eller lignende blir samlet opp.

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten har ikke oversikt over hvilke mengder som slippes ut fra anlegget.

Lovhenvising:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for
 - o Lokalitet Daumannsvika (datert 12.10.2018, kap. 12)
 - o Lokalitet Øksengård (datert 24.4.2013, kap. 12)

Kommentarer:

Virksomheten kunne ikke fremvise utslippsmengder, for eksempel kjemikalieforbruket i løpet av ett år. Virksomheten har kjøpsliste men ingen oversikt over hvor mye av dette som faktisk er brukt. Vi forventer at virksomheten har oversikt over beregnet /anslått mengde utslipp for hver enkelt lokalitet. Virksomheten må ha oversikt over sine utslipp for å kunne vurdere risiko av sine utslipp. Dette gjelder f.eks. fôr, kobber og kadmium.

Anmerkning 2

Det er i risikovurderingen ikke satt kriterier for hva som er akseptabel forurensning fra virksomheten for å sikre en tilfredsstillende tilstand i resipienten.

Lovhenvising:

- Internkontrollforskriften § 5 annet ledd nr. 5, 6, 7 og 8

Kommentarer:

I risikovurderingen til virksomheten er det vanskelig å skille mellom akseptabel og uakseptabel miljøpåvirkning. Risikovurderingen har ikke en tydelig klassifisering, som gjør det vanskelig å skille mellom høy og lav risiko i virksomheten. Videre forventes det at virksomheten har tiltaksplan som følger opp miljørisikovurderingen. Vi forventer også at det settes miljømål for å redusere risiko for de forhold risikovurderingen anbefaler forbedringer på og som har betydning for ytre miljø.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Miljøundersøkelser (B- og C-undersøkelsene) for lokalitet Daumannsvika og Øksengård de siste 5 år.
- Oversikt over pågående og planlagt drift på lokalitetene Daumannsvika og Øksengård
- Oversiktskart over landbasen som viser hvor anleggets ulike utstyrsinstallasjoner er (drivstoff, gass, kjemikalier, vann)
- Oversiktskart over fôrflåta som viser hvor anleggets ulike utstyrsinstallasjoner er (drivstoff, kjemilager, ensilasje, spillolje, hydraulikk tank, syrelager, biovac, kverntank)
- Beredskapsplan/Tiltaksplaner for forurensning (eks. dieselutfylling, ensilasjetanker)
- Miljørisikoanalyse for biodiversitet
- Risikoanalyse for miljø
- Risikoanalyse for Daumannsvika
- Risikoanalyse for Øksengård
- Oversikt over forbruk på drivstoff (diesel)
- Innkjøpslister over kjemikalier og drivstoff.
- Oversikt over typer kjemikalier som brukes ved lokalitetene (samlet)
- Oversiktskart over gammel og ny anleggsplassering ved lokalitet Øksengård
- Revisjon av IK-systemet

10. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Substitusjonsplikten (M104)
- Forurensningsmyndighetens forventinger til oppdrettsanlegg i sjø (M-735)
- Marin forsøpling (M-992)
- Gebyr ved kontroll (M-297)
- Har virksomheten din farlig avfall? (M-550)

Fylkesmannen i Nordland

Bildevedlegg

Tilsyn 29.august 2019

Edelfarm AS

Daumannsvika og Øksengård

Bilde 1. Lagring av farlig avfall ved landbase på Øksengård. Den røde søppeldunken inneholder batterier mens den svarte dunken med rødt lokk inneholder brukte oljefiltre.

Bilde 2. Oppbevaring av 2 IBC-kontainere med maursyre på fôrflåta ved lokalitet Daumannsvika.